

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 19^{ΗΣ} ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1951

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΑΡΙΔΑΚΗ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΙΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

Ὁ κ. *Μ. Γερουλάνος* καταθέτων τὸ βιβλίον τοῦ κ. Ἄ. Ἀσπιώτη: «*Ἡ ἀρρώστεια καὶ ἡ ψυχὴ*», Ἀθῆναι 1951, λέγει τὰ κάτωθι:

Ἔχω τὴν τιμὴν νὰ παρουσιάσω εἰς τὴν Ἀκαδημίαν βιβλίον ἐκδοθὲν τῇ ἐπιμελείᾳ τοῦ ψυχιάτρου Ἀρίστου Ἀσπιώτη, ἀναφερόμενον εἰς τὰς σχέσεις τῆς ψυχῆς πρὸς τὴν νόσον. Ἀποτελεῖται τοῦτο ἐκ 475 σελίδων εἰς ὄγδοον καὶ φέρει τὸν τίτλον «*Ἡ ἀρρώστεια καὶ ἡ ψυχὴ*». Ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Ἱατρικῆς ψυχολογίας καὶ Ψυχικῆς ὑγιεινῆς, τοῦ ὁποίου Ἰδρυτὴς καὶ διευθυντὴς εἶναι ὁ κύριος Ἀσπιώτης· περιέχει δὲ ἐργασίας ἡμετέρων καὶ ξένων ἐπιστημόνων ἀναφερομένας εἰς τὴν σύγχρονον ἐπιστημονικὴν ἔρευναν τοῦ ψυχικοῦ καὶ σωματικοῦ βίου τοῦ ἀνθρώπου.

Ὅταν γίνεται λόγος περὶ ψυχικῆς ὑγιεινῆς δὲν πρόκειται περὶ ὑγιεινῆς πρὸς πρόληψιν ψυχικῶν νόσων, ἀλλὰ περὶ ὑγιεινῆς πρὸς πρόληψιν νόσων αἰτινες καθ' ἡμέραν συναντῶνται, προσβάλλουσαι πάντα ἄνθρωπον, ὡς εἶναι αἱ χρονίου πορείας ὄλων τῶν ὀργάνων, ἀλλὰ καὶ ἄλλαι σοβαραὶ νόσοι, ὡς ἡ καρδιακὴ ἔμφραξις, ἡ ἀρτηριακὴ ὑπέρτασις, ἡ ἐγκεφαλικὴ αἱμορραγία καὶ ἄλλαι τοιαῦται, κατ' ἐξοχίην δὲ ἀναφέρεται ἡ ὑγιεινὴ αὕτη εἰς τὰς ψυχονευρωτικὰς διαταραχάς, τὰς λεγομένας *ψυχονευρώσεις*, αἰτινες ὑπὸ τὰς σημερινὰς περιστάσεις διαβιώσεως καὶ ἐλλείψεως πνευματικῆς καθοδηγήσεως, εἶναι πολὺ συχνότεραι παρ' ὅ,τι καὶ ὁ ἱατρὸς συνήθως ἀντιλαμβάνεται.

Πρὸς ἐξερεύνησιν καὶ τῶν ψυχικῶν αἰτίων τῶν νόσων τούτων καὶ πρόληψιν αὐτῶν ἰδρύθη τὸ Ἰνστιτούτον Ἱατρικῆς Ψυχολογίας καὶ Ψυχικῆς Ὑγιεινῆς, τὸ ὁποῖον ἀπὸ διατίαις ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ διακεκριμένου ψυ-

χιάτρου Ἀρίστου Ἀσπιώτη εὐδοκίμως ἐργάζεται, ὅπως διὰ παρακολουθήσεως βραδυνῶν φροντιστηρίων καθοδηγοῦνται νεαρὰ ἄτομα ἀμφοτέρων τῶν φύλων εἰς ζητήματα ἀφορῶντα εἰς τὴν ψυχικὴν ὑγιεινὴν.

Εἰς τὸ πρόγραμμα τοῦ Ἰνστιτούτου περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἔκδοσις μελετῶν διὰ τῶν ὁποίων προσανατολίζεται ὁ ἀναγνώστης εἰς τὰς νεωτέρας κατευθύνσεις τῆς Ἱατρικῆς, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν σημασίαν ἢ ὁποία σήμερον ἀποδίδεται εἰς τὴν συμμετοχὴν τοῦ ψυχικοῦ παράγοντος εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῆς ζωῆς ἐν γένει καὶ εἰδικώτερον εἰς τὴν αἰτιολογίαν, πορείαν καὶ ἔκβασιν τῆς νόσου.

Ὁ ἡδὴ ἐκδοθεὶς τόμος, «Ἡ ἀρρώστεια καὶ ἡ ψυχὴ», εἰσάγει τὸν ἀναγνώστην μεθοδικῶς εἰς τὴν κατανόησιν τῶν προβλημάτων τούτων. Διὰ μακρᾶς καὶ λίαν ἐμπεριστατωμένης εἰσαγωγῆς ὁ συγγραφεὺς ἀποδίδει τὰς σήμερον κρατούσας ἀντιλήψεις περὶ τῆς νόσου καὶ τῆς ἀπὸ τῆς ψυχικῆς σφαίρας αἰτιολογίας τούτων, ἢ ὁποία καθορίζεται ὑπὸ τῆς ιδιοσυστασίας τῶν ὀργάνων καὶ τῆς τελικῶς διαμορφουμένης ψυχοσωματικῆς καὶ πνευματικῆς προσωπικότητος τοῦ πάσχοντος. Ταύτην πρέπει ὁ ἰατρός ἐκάστοτε νὰ ἐξερευνήσῃ καὶ κατανοήσῃ πρὸς ἐπίτευξιν τῆς θεραπείας. Τοῦτο ὅμως δὲν εἶναι ἔργον εὐχερές. Ἀπαιτεῖται ἔντονος προσπάθεια τοῦ ἰατροῦ, καθοδηγουμένη ὄχι ἀπὸ τὴν ἀπλὴν ἐπιτέλεσιν ἐπαγγελματικοῦ καθήκοντος, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ αἶσθημα εἰλικρινοῦς ἀφοσιώσεως καὶ ἀγάπης πρὸς τὸν σωματικῶς καὶ ψυχικῶς νοσοῦντα. Τότε μόνον θὰ ἐπακολουθήσῃ ἢ τὴν ἴασιν ἐξασφαλίζουσα ψυχικὴ συνάντησις ἰατροῦ καὶ πάσχοντος πρὸς ἴασιν, ὄχι ἀπλῶς τοῦ σωματικοῦ πόνου, ἀλλὰ προκειμένου περὶ ψυχονευρικῶν καταστάσεων πρὸς ἀνάδυσιν ἀπὸ τῆς νόσου, ἐνὸς ἀνθρώπου ἀνανεωμένου, μὲ νέας σωματικὰς καὶ ψυχικὰς δυνάμεις καὶ προσανατολισμὸν γενικώτερον, ὅστις νὰ τοῦ ἐγγυᾶται μεγαλυτέραν ἢ ἕως τῶρα ἐπιτυχίαν εἰς τὴν ζωὴν». (Ἀσπιώτης).

Εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο περιλαμβάνονται 24 μελέται ἡμετέρων καὶ ξένων Ἐπιστημόνων, αἱ ὁποῖαι καθοδηγοῦν καὶ διαφωτίζουν τὸν ἀναγνώστην εἰς τὰς νεωτέρας κατευθύνσεις, τὰς ὁποίας ἀκολουθεῖ σήμερον ἡ Ἐπιστήμη. Δώδεκα τῶν μελετῶν τούτων προσεφέρθησαν ὑπὸ ξένων διασήμων Ἐπιστημόνων εἰδικῶς, ὅπως συμπεριληφθῶν εἰς τὸν παρόντα τόμον. Τοιαῦτα εἶναι: μελέτη τοῦ γνωστοῦ Καθηγητοῦ τῆς παθολογίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Heidelberg R. Siebeck μὲ τίτλον. «Τὰ ὅρια τῆς ἐπιστήμης ἐν τῇ Ἱατρικῇ», μελέται ἐπίσης τῶν ψυχιάτρων, τοῦ παγκοσμίου φήμης Paul Tournier ἐν Γενεύῃ, Paul Platten ἐν Βέρνη, von Orelli ἐν Ζυρίχῃ, van Baalen ἐν Χάγη G. Lindeboom ἐν Amsterdam, Armand Vincent, ἰατροῦ παθολόγου καὶ τοῦ

χειρουργοῦ Jean Gosset ἐν Παρισίοις. Ἐπασαι αἱ διατριβαὶ αὐται πραγματευόονται ἐκάστη ἀπὸ ἄλλης ἀπόψεως τὸ τόσον ἐπίκαιρον θέμα: «Ἱατρικὴ τῆς προσωπικότητος». Φυγὴ εἰς τὸ νόσημα εἶναι ὁ τίτλος μελέτης τοῦ Ed. Grunewald τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Innsbruck, ἑτέρα δὲ τοῦ ἐν Παρισίοις βιολόγου Maurice Vernet πραγματεύεται τὸ θέμα «ὁ θάνατος» καὶ δευτέρα τοῦ R. Siebeck: «Ἡ ζωὴ, ἡ ἀσθένεια, ἡ ἀμαρτία καὶ ὁ θάνατος ἀπὸ ἱατρικῆς ἀπόψεως». Εἰς τὸ θέμα Συναίσθημα καὶ Φυματίωσις ἀναφέρεται μελέτη τῆς ἐν Νέα Ὑόρκη παθολόγου ἱατροῦ Beatrice Bishop Berle. Ἔπονται μελέται καὶ ἡμετέρων ἱατρῶν, τοῦ Δημ. Χαροκόπου, Γεωργίου Δαΐκου, Ἄθαν. Καραντάνη κ. ἄ.

Τὰ ἐν λόγῳ προβλήματα ἐγένοντο ἀπὸ τινων ἐτῶν ἀντικείμενον συζητήσεως εἰς διεθνή ἱατρικὰ συνέδρια, ἤτοι εἰς τρία ἀπὸ τοῦ 1945 - 50 συνελθόντα ἐν Γενεύῃ, ἔτερον ἐν Ρώμῃ καὶ ἐν Βαρκελώνῃ, καὶ ἀλλαχοῦ εἰς τοπικὰ συνέδρια. Τὰ συμπεράσματα τῶν διεθνῶν συνεδρίων ἀποδίδονται εἰς ἰδιαίτερον κεφάλαιον ὑπὸ τοῦ φυματιολόγου ἱατροῦ Δημ. Χαροκόπου, ὅστις παρεκολούθησε τὰ συνέδρια ταῦτα.

Ἐν τέλει παρατίθεται μακρὸν ἐρωτηματολόγιον ἐκ 402 ἐρωτήσεων ἀπευθυνομένων πρὸς τὸν ἐξεταζόμενον πάσχοντα, ἐκπονηθὲν ὑπὸ τοῦ ψυχιάτρου William Sadler, ἀναφερόμενον δὲ εἰς τὴν σωματικὴν, τὴν πνευματικὴν καὶ συναισθηματικὴν ζωὴν τοῦ ἐξεταζομένου πρὸς διευκρίνησιν καὶ κατανόησιν τῆς προσωπικότητος τοῦ πάσχοντος. Ἐκ τούτου καταφαίνεται πόσον δυσχερὲς καὶ ἐπίπονον εἶναι τὸ ἔργον τοῦτο.

Εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ κυρίου Ἄρ. Ἀσπιώτη ἐκπονηθὲν ἔργον δέον νὰ ἀποδοθῇ ὄλως ἰδιαίτερα σημασία. Διὰ τούτου κατατοπίζεται ὁ ἀναγνώστης, ὄχι μόνον ὁ ἱατρός, ἀλλὰ καὶ πᾶς διανοούμενος, εἰς τὴν συντέλεσιν μιᾶς κοσμογονίας, ἣτις δὲν ἀφορᾷ μόνον εἰς τὴν ἱατρικὴν ἐπιστήμην, ἀλλὰ καὶ τὴν γενικωτέραν ἐπιστήμην ἣτοι εἰς ὀλόκληρον τὸν Ἑλληνοευρωπαϊκὸν πολιτισμόν, ὅστις λαμβάνει διὰ τῆς συντελεσθείσης πνευματικῆς στροφῆς ἐν τῇ Ἐπιστήμῃ, νέας πνευματικὰς κατευθύνσεις, νέαν ἔνθερμον ζωὴν, μετὰ τὴν παγετώδη καὶ στεῖραν ὑλιστικὴν περίοδον τὴν ὁποίαν ὑπερενίκησεν ὁ παρῶν αἰὼν. Τὸ βιβλίον τοῦτο θέλει ἀσκήσει ἀναμφιβόλως ἰσχυρὰν ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ παρ' ἡμῖν ἐπιστημονικοῦ κόσμου, καθόσον καθορίζει τὴν κατευθυντήριον γραμμὴν, τὴν ὁποίαν ἡ Ἱατρικὴ ὀφείλει ν' ἀκολουθήσῃ, τόσον ὡς πρὸς τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν νεαρῶν αὐτῆς γόνων, ὅσον καὶ διὰ τὴν στάσιν τοῦ ἱατροῦ ἀπέναντι τοῦ πάσχοντος, διὰ τὴν νέαν δὲ ταύτην κατεύθυνσιν ἀποτελεῖ τοῦτο σταθμὸν καὶ διὰ τὴν παρ' ἡμῖν ἐξέλιξιν τῆς Ἱατρικῆς.